

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, KOVAS — MARCH 30, 1988

Nr. 62

„Aušra“, Nr. 52(92)

(Tęsinys)
III dalis

Vladas Lapienis

Tarybinio kalinio memuarai

Nutūrimas

Juk 10 mėnesių mane vargino, niekino tik mėlynepuriai. Aš maniau, kad visi mano priešai ir niekintojai liko anapus groto ir spygliuotų vielų, laisvėje, o šioje pusėje groto — tik bendros nelaimės draugai. Tačiau pasirodė, kad klydau.

Kai tik mane įlaipino į kalinių vagoną, blatinieji paklausė: „Otiec, za što tebe pasadili?“ Atsakiau — „Ni od novo“. Tada sekė mano politikos įvertinimas: „Eto politika gav...“ Reikia žmogžudžiai, plėšikai savo politiką grindžia tik savišliaška prievarata. Labai norėtusi, kad ir komunistai nesivadovautų piktumu, neapykanta, kerštu. Dažnai ir jie siekia jei ne sunaikinti kitaip galvojančių žmonių, tai nors apriboti jų laisvę arba prievarata primesti jam savo įsitikinimus, kurie iš esmės prieštarauja laisvės įgyvendinimui.

Blatinieji stoliptine tuojuo manęs paklausė, ar aš neturiu ko

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė teįdyt!

nors valgyti, ar neturiu arbatos... Jie žiūri į tave kaip voras į musę, patekusią į voratinklį. Jų voratinklis — grotos, už kurių patekai... Vadinami butavikai dažniausia guli ant viršutinių „lentynų“ ir planuoja politinių kalinių apipilėjimą. Jų kūnai toliuotai, dauguma kalėjime nepatyrė nualinimo, nebent nuo kokios ligos ar dažnai vartojamų narkotikų. Jie iš manęs pavogė viršutinius baldinius, pirštines, batus... Į lagerį nuvykau tik su tapkėmis. Kailinę liemenę ir maisto produktus aš pats jiems atidaviau. Jie aiškino, kad lageryje daiktus vis tiek atimsia.

Kai Gorkio kalėjime vienas butavikas norėjo iš manęs atimti paskutinius daiktus, tai drauge su manimi vykstantieji į Mordovijos konclagerius butavikai neleido jam tai padaryti. Tikriausiai Mordovijos butavikai patys vėliau norėjo tuos daiktus iš manęs atimti, todėl anam vagiui neleido. (Bus daugiau)

Afganistano derybos akligatvyje

Islamabadas. — Daugelio kraštų sostinė ir tarptautinių organizacijų centruose Vakarų pasaulyje prasidėjo planavimas vieno iš didžiausių įvykių moderniais laikais — afganų pabėgėlių grįžimas į savo pažadėtą žemę Afganistaną, rašo New York Times, pasiremdamas savo reporterių pranešimais.

Apskaičiuota, kad penki milijonai afganų pabėgo iš savo krašto — trys milijonai į Pakistaną ir du milijonai į Iraną. Tačiau pabėgėlių vadai reiskia daug nepasitikėjimo, kad Sovietai tikrai pasitrauks, bet planavimas prasidėjo. Jie ypač kelia klausimą, koks bus Afganistano pobūdis, kad priešas išves savo kariuomenės dalinius. Sovietų M. Gorbačiovas paskelbė, kad sovietai pradės pasitraukimą gegužės 15 d., jei bus susitarta iki kovo 15 d. Tas laikas praėjo ir Genevos pasitarimai nedavė jokių rezultatų.

Derybos mirties taške

Genevoje ir šiandien derybos nepajudėjo iš mirties taško, nes Sovietų Sąjunga atsakė pradėti vėl pasitarimus su Amerika, kadangi ši nesutinka sustabdyti karinę pagalbą afganų laisvės kovotojams, praneša diplomatai iš Šveicarijos. Amerika reikalauja, kad Sovietai sustabdytų ginklų siuntimą afganų komunistams 12 mėnesių po pasirašymo sutarties ir po išvežimo 115,000 sovietų karių iš Afganistano. Sovietai atmetė šį Amerikos reikalavimą.

Amerika taip, Sovietai ne

Praėjusią savaitę Jungtinių Tautų tarpininkas Diego Cordovez prašė Ameriką ir Sovietus atsistoti aukšto rango pareigūnus, kurie galėtų pradėti derybas iš naujo Genevoje, kad būtų pralaužti ledai.

Sovietai neišleidžia Pečiulaičio

Washingtonas. — Valstybės departamentas patvirtino žinią, kad Sovietų Sąjunga nesutiko išleisti lietuvių amerikietį Povilą Pečiulaitį emigruoti į Ameriką, nežiūrint praėjusio gruodžio mėnesį duoto pažado, kad jam bus leista išvykti. Kongr. Edward Feighan dėjo daug pastangų dėl jo atvažiavimo.

Vėl pradeda iš pradžių

Šiuo metu kongr. Feighan, demokratas iš Ohio, kreipėsi į Valstybės sekretorių George Shultzą, prašydamas vėl padėti ir reikalavo, kad jis susitiktų su Sovietų Sąjungos ambasadoriumi Yuri Dubinin ir išreikalautų, kad P. Pečiulaitiui būtų išduota viza atvykti į Ameriką. Kongresmenas taip pat prašė laisšką Sovietų vadovui M. Gorbačioviui, prašydamas jį, kad šis reikalas būtų išspręstas palankiai. Feighan mano, kad sovietai gali pasisakyti sukludę,

JAV prezidentas pasirašo proklamaciją, kuria kovo 21 diena skelbiama Amerikoje Afganistano diena ir ta proga prezidentas ragina amerikiečius prisiminti ir branginti laisvę, kurios neturi afganai ir kitos pavergtos tautos. Pirmoje eilėje matyti iš kairės Nasir Shansab, Mohammed Nabi Salehi, Eshan Jan Areef ir Mohammed Y. Nooristani, Amerikos Afganų Bendruomenės nariai. Antroje eilėje matyti iš kairės pusės į dešinę sen. Chic Hecht ir kongresmenai Jim Leach, David Dreier ir Robert Lagomarsino.

Baltųjų rūmų nuotrauka

Mūsų senatoriai Kremliuje

Maskva. — Sovietų Sąjungoje lankėsi senatorių grupė ir kalbėjosi su įvairiais komunistų pareigūnais. Senatorius Cranston, Nunn, Simpson, Levin, Clark ir Cohn priėmė ir generalinis sekretorius Gorbačiovas Kremliuje.

Amerikos ir Sovietų Sąjungos dialogas yra būtinas, kalbėjo jiems Gorbačiovas. Asmeniniai ryšiai labai svarbūs. Jis pasakė, kad labai vertina susitikimus su Reaganu ir Shultz. Pagal jį reikia „išmokyti drauge gyventi sudėtingame šių dienų pasaulyje ir bendradarbiauti“. Gorbačiovas senatoriams pasakė: „Jau vis geriau tvarkomi maičiai tarp JAV Kongreso ir Sovietų Aukščiausiosios tarybos. Labai esu svarbu, kad vyktų kultūriniai ir informaciniai ryšiai tarp įvairių žmonių“.

Neužmiršti visų ginklų

Senatoriai su Gorbačiovu kalbėjo ginklavinimo sumažinimo klausimais. Pasirašyta sutartis busianti patvirtinta. Reikia rūpintis strategine branduoline ginklų apribojimo sutartimi. Gorbačiovas jiems kalbėjo, jog ginklavinimas niekada nebus pažabotas, jei bus leista jį perkelti į erdves, ko nori prezidentas. Reaganas su savo strateginio apsigynimo iniciatyvos programa. Ten buvo kalbėta ir jūrose esančių sparnuotųjų raketų sumažinimo reikalu, nes jei vienos raketos mažinamos, reikia mažinti ir kitas.

Į sen. Cranstono klausimą, kaip sovietuose aiškinamas pakankamas apsiginklavinimas, Gorbačiovas atsakė: „Mes turime galvoti vien tik apsigynimo karinės doktrinos pobūdį, paritetą ir vienodą saugumą, pasikeitusią karinės veiklos ginkluotojų pajėgų struktūrą, jų sumažinimą ir griežtą kontrolę“. Gorbačiovas sakė, jog svarbiausia pradėti pačias derybas ir jose neužmiršti visų ginklų rūšių.

Sovietų vadui nepatiko paskutinė Briuselyje įvykusi NATO viršūnių konferencija. Sako, kad ten daug dėmesio buvo skirta ideologijai ir propagandai ir

bet jie negali laukti savo duoto pažado, kalbėjo spaudai kongresmenas. Jis pasisakė tuo klausimu nenuleisiant rankų.

NATO vienybės pademonstravimui. Kai kas iš NATO esą bijo derybų, o be jų nebus nieko gero. Niekas negali ignoruoti Europos reikalų: nei Sovietai, nei Amerika.

Regioniniai karai

Sen. Simpson išskėlė klausimą dėl regioninių karų. Į tai Gorbačiovas atsakė, jog Sovietai neturi jokių planų steigti Nikaragvoje karines bazes arba panaudoti savo ryšius su Nikaragva prieš ką nors kitą. Tai tik Nikaragvos ir Sovietų Sąjungos reikalas. „Mes solidaris su Nikaragvos liaudies kovą dėl teisės į nepriklausomybę. Mums nesuprantama, kokią grėsmę Amerikai gali kelti mažytė Nikaragva. Mes už tai, kad šis konfliktas būtų išspręstas pagal Gvatemalos susitarimą, pačių lotynų amerikiečių pastangomis“. Kad siūnia ir dabar ginklus Sandinistams niekas dėl to ten nekvaršino sau galvos.

Afganistano konflikto išsprendimui kliudo Amerika, įnešdama sunkinančias sąlygas. Jis pasakė esąs patenkintas, kad kai kurie Amerikos sluoksniai rimtai nagrinėja Sovietų problemas ir jas atsivėlgia. Buvo svarstytos keitimosi studentais sąlygos, mokslinių ir kultūrinių ryšių klausimai ir humanitarinės problemos. Gorbačiovas siūlė atsakyti priešiško nusistatymo...

O kaip su armėnais?

Čia įdomus Gorbačiovo dėstymas senatoriams: „Reikia pripažinti, jog kiekviena šalis turi teisę pati pasirinkti savo kelią ir be kitų primetimo savo gyvenimo būdą. Reikia suprasti, kad yra neišvengiami skirtumai tarp tautų, kraštų, bendruomenių ir sugebėti suprasti, kad tie skirtumai yra ir teigiamas dalykas, kadangi skatina rungtyniavimą...“ Visame pasikalbėjime buvo primenami sovietų persitvarkymo reikalai, tačiau ne pasikeitimo.

Šiame susitikime dalyvavo ir JAV ambasadorius Maskvoje Jack Metlock, o šalia Gorbačiovo buvo Dobrynin, Jakovlev, Arbatov ir Velichov, kaip praneša New York Times.

TRUMPAI IŠ VISUR

Managvoje, kai praėjusį sekmadienį buvo išleisti iš kalėjimo pirmieji 100 kalinių, daugelis jų pirmiausia nuėjo į bažnyčią pasimelsti. Vienas jų — Roberto Narvaez yra buvęs numeris antras Contras oro pajėgų vadovavime. Jam nekarant būvę sakyta, kad jis niekada neišvys laisvės ir turės mirti kalėjime. Jis ir dabar pasisakė už Contras, kaip ir tada, kai 1983 m. buvo pagrobtas.

Afganistano Sovietų remiama komunistų vyriausybė paskelbė tautinius rinkimus balandžio 6-15 dienomis, bet laisvės kovotojai sako, kad jie neturi teisės skelbti rinkimų, nes yra neteisėta vyriausybė. Tai dar vienas būdas apgaudinėti pasaulio opiniją, o ypač kai vedami pasitarimai sovietų kariuomenės pasitraukimo klausimu.

Panamos diktatorius gen. M. Noriega, kaip praneša Reuterio žinių agentūra, nėra areštuotas. Jis sutikęs pasiūsti savo įgaliotinį į Costą Ricą, kuris tartųsi dėl jo pasitraukimo iš Panamos su Lotynų kraštų atstovais. Panamos mieste įvyko didžiulės demonstracijos prieš Noriega, bet jam ištikima kariuomenė pradėjo žiauriai vykdyti protestuojančius.

Maskvoje be policijos leidimo armėnai negali įeiti į kapus, kuriuose yra palaidoti jų artimieji ir tautos veikėjai.

Maniloje bevažiuojant mašina buvo kulkos sužeistas miesto meras Prospero Oreta, kuris yra prezidentės Aquino giminaitis. Jo septyni sargybiniai buvo vietoje nušauti. Tai esą padaryta kairiųjų filipiniečių grupės vadų.

Izraelis uždarė savo užimtas sritis, neleisdamas užsienio žurnalistams ten įvažiuoti ir neleisdamas palestiniečiams iš tos srities išvažiuoti. Sienos saugojamos kareivių per visas 24 valandas. Tai griežiausias priemonės prieš palestiniečius, kai gruodžio 9 prasidėjo neramumai, kurių gal nematyti.

Iš Hondurą sugrįžta amerikiečių daliniai, kurie ten pasiausti, kai Nikaragvos sandinistai įsiveržė į Hondurą ir sudarė pavojų Contras kariams.

Partizanai ir pabėgėliai — tikrieji šeiminkai

Prezidento proklamacija afganams

Washingtonas. — Kovo 21 dieną prasidėjo nauji Afganistano kovos metai, kai prieš 8 metus susiorganizavo afganų laisvės kovotojai ir perėjo į pagrindį prieš isiveržusią Sovietų Sąjungos kariuomenę ir okupavusią Afganistaną.

Šia proga Baltuosiuose rūmuose prez. Reaganas priėmė afganų delegaciją ir paskelbė Afganistano dienos proklamaciją. Joje prezidentas primena nepailstamą afganų partizanų kovą už savo krašto nepriklausomybę. Afganai herojiškai kovoja prieš Sovietų armiją, kuri privalo pasitraukti ir leisti patiems afganams apspręsti savo krašto likimą.

Prezidentas pažadėjo visišką paramą afganams; jis tą patį pasakė ir Sovietų Gorbačioviui gruodžio mėnesį Washingtone, kad afganai turi būti laisva ir demokratiška valstybė ir kad Sovietai privalo iš ten išvežti savo kariuomenę.

Tikrasis balsas

Amerikos vyriausybė pakartotinai priminė Sovietų vadovams, jog bet kokios nesikiešimo garantijos iš Amerikos ir Sovietų pusės turi būti tos pačios, rašoma proklamacijoje. Susitarimai Genevoje neprivalo būti pretekstu, kad būtų tęsiama Sovietų karinė parama Kabulo mažumos režimui. 120 Jungtinių Tautų valstybių metai iš metų balsuoja už Afganistano nepriklausomybę, tuo pareikšdami, kad dabartinė Kabulo vyriausybė nereprezentuoja afganų žmonių ir yra jiems primesta. Mujahidin ir afganų pabėgėliai yra tikrasis Afganistano žmonių balsas.

Pažadas padėti afganams

Toliau prezidentas savo proklamacijoje pareiškia, jog jis yra laimingas, kad ši Administracija per 7 metus padėjo afganų laisvės reikalui ir, kad Kongresas ir Amerikos žmonės buvo

Birželio 14-ji — Latvijos gedulo diena

Ryga. — Rygoje veikianti latvių žmogaus teisių gynėjų grupė „Helsinkis-86“ pranešė, kad yra nutarusi birželio keturiolikąją paskelbti Latvijos gedulo dieną. Kasmet tą dieną birželio keturioliktos dienos masinių tremimų aukom prisiminti prie Laisvės paminklo Rygoje bus padedamos gėlės. Mes turime vilties, pažymima pareiškime, kad valdžios organai prisidės prie to pagerbimo, neuždrausdami prisitarti prie Laisvės paminklo ir pasirūpindami palaikyti tvarką. Mes tikime, rašo Helsinkio grupė, kad mūsų gėlės prie Laisvės paminklo bus ne vienintelės. Kaip žinoma, jau praėjusiais metais dalyvaujant daugeliui žmonių, Rygoje prie Laisvės paminklo buvo taikiniai prisimintos birželio keturioliktosios tremimų aukos.

Ok. Vilniuje lietuviai pagerbė olimpinį žiemos žaidynių čempionę Vidą Vencienę, kuri laimėjo aukso ir bronzos medalius Calgaryje.

už jų paramą. „Mūsų išipareigojimas afganų žmonių laisvei nepasibaigs su Sovietų pasitraukimu. Mes jungsimės su kitomis tautomis ir tarptautinėmis organizacijomis padėti afganams atstatyti savo kraštą ir jų institucijas, nes milijonai vyrų, moterų ir vaikų sugrįš į Sovietų agresijos sugriautą kraštą“.

Prieš pasirašydamas proklamaciją, prezidentas pasakė, jog žengiamo istorinį momentą. „Mes visi tikime, ką mes giriname iš Maskvos, jog bus visiškai ir neatšaukiamas visų Sovietų pajėgų pasitraukimas iš Afganistano, kad afganų žmonės galės laisvai nuspręsti savo likimą ir kad milijonai pabėgėlių galės garbingai sugrįžti į savo namus“. Ir tada prezidentas pasirašė Rooseveltto kambaryje Afganistano dienos Amerikoje proklamaciją.

Roosevelto patalpose su prezidentu buvo Kongreso atstovai, afganų atstovai Amerikoje ir kiti dalyviai, besirūpinę ne tik Afganistanu, bet ir kitų kraštų laisve. „Draugas“ gavo iš Baltųjų rūmų Afganistano Dienos paskelbimo proklamacijos tekstą, prezidento trumpą žodį ir nuotrauką, kurią čia matome.

Stalino aukų prisiminimas

Maskva. — Praėjusio penktadienio vakare įvyko demonstracijos Estijoje ir Latvijoje, praneša oficiali Sovietų žinių agentūra „Tassas“, Keturiolika žmonių buvo suimta šių dviejų Pabaltijo valstybių sostinėse.

Penktadienį buvo minima liūdnoji sukaktis, kai 1949 m. kovo 25 dieną iš Pabaltijo valstybių buvo deportuojami žmonės. Tos deportacijos pokario metais buvo pačios didžiausios.

Estijos sostinėje Tallinne buvo suimti penki demonstrantai, kai jie su kitais susirinko paminėti Stalino deportacijų aukas. Tuo pačiu metu Latvijos sostinėje Rygoje, kai žmonės rinkosi prie Laisvės paminklo, buvo suimti devyni žmonės. Policija ir saugumiečiai bet kokių žmonių susibūravimus tuojuo pat apsupdavo, liepdami išsisklaidyti.

Oficialūs Stalino aukų paminėjimai yra naujos rūšies protesto banga prieš Sovietų hegemoniją pavergtuose kraštuose. Paskutiniu metu tos demonstracijos dažnėja. Reuterio žinių pranešimu, Rygoje demonstravo apie 3,000 žmonių, reikšdami Stalino išvežtiesiems ir nukankintiems pagarbą. Daugelis deportuotųjų į Stalino stovyklas niekada nebesugrįžo į savo kraštus.

KALENDORIUS

Kovo 30 d.: Kornelija, Gvidonas, Anelė, Danulis, Meda.
Kovo 31 d.: Didysis Ketvirtadienis. Benjaminas, Balbina, Gintutis, Vartvilė.

ORAS

Saulė teka 5:39, leidžiasi 6:12. Temperatūra dieną 62 l., naktį 48 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

VELYKŲ VARPAMS SKAMBANT

Džiaugsmingas Kristaus Prisikėlimas testiprina mumyse Lietuvos laisvės atstatymo viltį, teskatina visus ryžtingai dirbti Tėvynės išsilavinimo siekime.

Šv. Velykų proga visas seses, brolius, tėvelius ir Lietuviškosios Skautybės rėmėjus sveikina

„Skautybės Kelias“

Šv. Velykų proga sveikinu LSS Pirmijos ir Tarybos narius, seses ir brolius. Su pavasario atbūdančia gamta linkiu Jums daug džiaugsmo ir sėkmės Jūsų veiklos darbuose.

v.s. fil. Petras Molis
LSS Tarybos pirmininkas

Šv. Velykų proga ASS Vadijos vardu sveikinu plačiame pasaulyje gyvenančius ASS narius, jų šeimas ir artimuosius.

Kristaus Prisikėlimo šventę testiprina mus pareigų atlikime ir žadina ryžtą dirbti Lietuvos Nepriklausomybės atstatyme.

Prisikėlimo varpai skambėkite visiems!

Ad Meliorem!
fil. Danutė Eidukienė
ASS Vadijos pirmininkė

Mieli Sesės ir Broliai,

Su atgimstančia gamta ir prisikėlimo viltimi širdyje skrieja į Jus gražiausi sveikinimai, lydimi geriausių linkėjimų, kad veržli atgimimo banga tikrai nuplautų visas dulkes ir abejones Jūsų kelyje! Pavasario šventės aiduose lai nedvejodama skamba skautiškoji daina, kalbėdama ryžtą, ir darbą, ir džiaugsmą, švenčiant jau 70-sius gyvavimo ir veiklos metus. Atgimimo, prisikėlimo vilties sukeltos mintys lai būna dalimi pagrindo prasmingam ir išsamiam pasiruošimui nepamirštamai VII Tautinei Stovyklai!

Kai dar iš po šalčių surakintos žemės nesustabdomai veržiasi pirmieji daigai ir tarimai nuogose medžio šakose pradeda šokti „kačiukai“, kai šalnų nepabūgę skleidžiasi pirmieji žiedai — kas gali nepajusti gamtos atgimimo? O kai Velykų varpai paskelbs Atgimimo auksą prisikėlimą — kas pasiliks abejingas ir galimybės geresnio, aš, gražesnės dienos, tvirtesnio pagrindo atečiai ir teisės, tiesos pripažinimui lygiai visiems!

Džiaugsmingai sutiksime šv. Velykas šventadienio apdare, ir — dauguma jaukiam šeimoms, drauge tarpe — atitolsime nuo kasdienių rūpesčių ir pareigų, kad tarytumei atgimę patys galėtume vėl grįžti prie dienos darbų naujomis jėgomis ir atnaujintu tikėjimu. Tebūnie tai nesibaigiančių stiprybės šaltinių rytdienos reikalavimams.

Ir nepalikime tų nuotaikų tik vienadieniams. Pastoviai grįžkime prie jų pažvelgdami giliau, panagrinėdami, paieškodami kelių praplėst ne vien tik konkrečių rezultatų skalę. Pabudintas tebūnie tylus vidaus pasaulis, kad troškimas prasmingos, gražesnės dienos neleistų mums sustingti tik elinės dienos reikalavimų rėmuose, kad asmeninio patogumo užtikrinimas nenustelbtų siektų idealų. Asmeninė sėkmė te nelieta „kinų siena“, atskirianti mus nuo nespėjančių eiti mūsų tempu, bet galimybės užtikrinimu ranką tiest kitam, durų atidarymu mažiau laimingiems.

Su meile išrašytas margutis gali likti išryškintinu tautiniu, religiniu simboliu tiktai Velykose. Arba — sustoti prie jo galima bet kada prasme plačiaja, atgimimo ir prisikėlimo mintį atradamos savam darbe, savuose užmojuose, idėjos seime. Sujungtų rankų skautiško rato simbolika teišryškėja, matant kitame brolių-sesė ypač tada, kai jie to labiausiai reikalingi yra. Tas kasdienis geras darbelis, neatrastas mažgelis...

Pramušė ledą — rasi sidabrą; pramušė sidabrą — rasi auksą. O kur skubame mes? Ir ko iš tikro ieškome?

BUDEKIME!

vs tn Stefa Gedgaudienė
Vyriausia Skautininkė

Šv. Velykoms artėjant, sveikiname visą plačiąją skautišką šeimą. Linkime visiems gražaus ir darbingo pavasario. Kristaus Prisikėlimas teatneša Jums visiems daug džiaugsmo jūsų šeimose ir artimųjų tarpe.

v.s. Gediminas Deveikis
LSB Vyriausias Skautininkas
ir LSB Vadija

Džiaugsmas tepripildo visų širdis šv. Velykų rytą, tegul skamba Aleliuja!

Sveikiname visus ir linkime malonių Velykų švenčių.
dr. Raimundas Viskanta
Vydūno Jaunimo Fondo
Tarybos pirmininkas

fil. v.s. Vytautas Mikūnas
Vydūno Jaunimo Fondo
Valdybos pirmininkas

Šv. Velykų proga sveikiname visus skautus, skaites, jų tėvelius ir skautiškos veiklos rėmėjus. Linkime dvasinio atsinaujinimo ir džiaugsmo Kristaus Prisikėlimo šventėje.

„Aušros Vartų“ tuntas
„Kernavės“ tuntas
„Lituanicos“ tuntas
„Nerijos“ tuntas
Chicago skautininkų-kių ramovės
Chicago skautininkų draugovė

Kaziuko mugėje New Yorko Kultūros Židinyje. Jaunos sesės prie savo rankdarbių stalo. Iš k.: Kirkylaitė, D. Penikaitė, K. Matulaitė, S. Penikaitė ir V. Garbauskaitė.

Nuotr. L. Tamošaičio

KAZIUKO MUGĖI PRAĖJUS

Kaziuko mugė, jau per trečią dešimtmetį peržengusi lietuviškos skautijos puoselėjama tradicija, uoliai tęsiama visur, kur tik veikia skautiški vienetai.

Mugės tikslas — mokyti jaunimą tradicijų testinimo reikšmės, ugdati jo skautišką nagingumą, darbštumą ir skiepijant mintį, kad skautiška veikla lėšos telktinos savo pačių darbu ir pastangomis, o ne iš kitų išprašytomis aukomis. Kad jaunimas įsisavina šią auklėjimą, irodo jų entuziastingas ruošimasis ir dalyvavimas įvairiose mugės darbuose, džiaugsmas ir pasididžiavimas to darbo sekmė.

Kaziuko mugės tikslas visur tas pats, bet jo pravedimas ir pobūdis kiekvienoje vietovėje skirtingas, savitas. Čia mėginame trumpai paminėti, kaip įsijetinė Kaziuko mugė praėjo įvairiose vietovėse JAV-ese ir Kanadoje.

TORONTE TESIAMA TRADICIJA

Toronto „Šatrijos“ ir „Rambyn“ tuntai gražiai pasirodė kovo 6 d. Prisikėlimo parapijos salėse vykusioje Kaziuko mugėje. Pasiruošimas pradėtas 6 val. ryto. Visi skubiai dirbo, stengdamiesi laiku užbaigti įsirušimo darbus. 9:45 val. ryte, mugės komendanto s. P. Butėno komandos sušaukti, broliai ir sesės rikiavosi prieš savo paviljonus iškilmingam mugės atidarymui.

Mugė atidaryti šiemet buvo pakviestas — pirmasis buvęs tuntininkas Toronto, o taip pat ir pirmos stovyklos viršininkas (dabar Kanados Lietuvių fondo valdybos pirmininkas) j.v.s. H. Stepaitis. Po trumpos kalbos ir sveikinimo, brolis Stepaitis atrišo mazgą vilkiuko ir paukštytės laikomos tautinės juostos. Atidarymas buvo visų dalyvių sutiktas džiugiais plojimais ir šūkais. Šia proga LSS garbės ordinarai buvo įteikti A. Sapliui, R. Garbaliuskui ir ižd. D. Karosui. Ordinus įteikė v.s. K. Batūra.

Po atidarymo Prisikėlimo bažnyčioje vyko šv. Mišios, kurias koncebravo kun. K. Puzevičius kun. E. Jurgutis, OFM, ir kun. B. Pacevičius. Mišių skaitymus atliko L. Mockutė.

Giedojo vaiku choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės.

Po pamaldų visi grįžo į mugę. Čia skautai ir skaitės turėjo gyvai „suktis“, stengdamiesi patarnauti gausiems mugės lankytojams.

Šių metų mugė buvo gerai ir įdomiai paruošta. Stalai buvo apkrauti įvairiais rankdarbiais ir skanėstais. Tėvai ir visuo- menė galėjo įsitikinti, kad skautai ir skaitės savo sueigose dirba ir daug ko išmoksta. Uoliai darbavosi ir skautininkų draugovė visą sceną užėmusi savo laimikiais. Skautininkės stengėsi sutelkti lėšų tuntų paramai vykstant į VII-tąją Tautinę stovyklą. Tėvų komitetas ir šiemet daug pasidarbavo įruošdamas puikią valgyklą ir vaišindamas gausius svečius gardžiais lietuviškais patiekalais. Čia gražiai reiškėsi ir skautai vyčiai bei jų būdžiai.

Visų nuoširdžia darbo talka ir šiemetinė mugė buvo įdomi ir sėkminga.

IR NEW YORKE BUVO SMAGU

Tradicinė skautų ir skaitių Kaziuko mugė įvyko kovo 6 Kultūros Židinyje. Prasidėjo 12 val. pamaldomis. Mišias auko- jo mokyklos kapelionas. Žmonių prisirinko pilna salė. Pritaikyta pamokslą jaunimui pasakė Tėv. A. Prakapas, OFM. Skaitymus atliko skautai ir skaitės.

Po Mišių tuoj susiorganizuota atidarymui. Patruktas altorius ir iš abiejų pusių išsiriakavo skautai ir skaitės. Priešais sceną ištėpė žalia kaspiną. Ji perkirpti pakvietė buvusią Sesių Vyriausią skautininkę ir LSS Tarybos pirmininkę v.s. Lilę Milukienę. Tarsi trumpą piną ir tuo atidarė Kaziuko mugę.

Šiemet Kaziuko mugė buvo gal kiek mažesnė, nei praėjusiais metais. Nebuvo vienos iš geriausių audėjos Mildos Kvedarienės. Su daugeliu eksponatų buvo Kidolių šeimos stalas. Čia dirbo, degino ir pjaustė Birutė ir Vytautas Kidoliai. Gražus ir turtingas buvo vyr. skautių židinių stalas. Jos turėjo ir gintaro, odos dirbinių ir net lietuviškų paveikslų. Jaunosios skaitės turėjo irgi

ASS UŽDAROS REKOLEKCIJOS

Tradicinės akademikų rekolekcijos, organizuojamos Chicagos filisterių, vyks kovo 31 d. — balandžio 2 d. šia tvarka:

Kovo 31 d., 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Balandžio 1 d., 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Balandžio 2 d., 6 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Išpažintys, šv. Mišios ir velykinis stalas.

Ketvirtadienį ir penktadienį visi dalyvauja pilnos uniformose; šeštadienį — su spalvomis.

Šių metų rekolekcijos yra uždaros — dalyvauja tik ASS nariai ir jų šeimos. Rekolekcijas ves kun. R. Šakalys iš Maine valstijos. Rekolekcijų koordinatorė — fil. J. Kerelienė.

PADĖKIM IŠLEISTI REIKALINGĄ KNYGĄ

Prieš dešimtį metų Jūrinių kystės knygos fondo vadovybė — dr. A. Pacevičius, j.v.s. H. Stepaitis ir j. ps. E. Nami- kienė, išleido B. Stundžios pa- ruoštą knygą „Būrės ir varik- liai“. Šią knygą naudoja jūrų skautai, — es ir buriuotojai.

Knyga išsparduta, bet yra jos pareikalavimas, todėl nutarta papildomai atspausdinti, nes išaugusi jaunoji karta, nei čia, nei Lietuvoje nėra mačiusi lietu- viškos jūrinių kystės knygos.

Prašome finansiniai paremti šį užmojų. Pinigus, arba čekius siųsti fondo išdėninkui H. Ste- pačiui, 21 Cosmo Rd., Toronto, Ont. M8X 1Z3, Canada. Dėko- jame iš anksto.

NEBUS SUEIGU

Šį šeštadienį (Didįjį), balandžio 2 d., nebus sueigu Chicagos skautams ir skau- tams. Tuntų vadovybės linki broliams ir sesėms malonių ir linksmy šv. Velykų ir smagių atostogų. Tuntininkai ragina visus uoliai dalyvauti ne vien Prisikėlimo šv. Mišiose, bet taip pat ir prasmingose Didžiosios savaitės religinėse apeigose savo parapijose. Po Velykų sueigos vėl vyks šeštadienį, balandžio 9 d.

gražų stalą. Viršum jo buvo įrašyta „Lietuviškai skautijai 70 metų“.

Mažoji salėje veikė kavinė ir buvo galima gauti pietus. Ten buvo žmonių spūstis. Veikė ir kiti skautų tradiciniai kam- bariai, pvz. baidyklų namas. Buvo ir įvairių laimėjimų.

Prie mažosios salės ir koridorius buvo skautų užimtas. Visa tai gražu, kad jaunimą pratina organizuoti, veikti, judėti.

(p.j.)

IR BOSTONE MUGĖ BUVO SĖKMINGA

Bostono lietuvių skautų „Baltijos“ ir „Žalgirio“ tuntų rengta tradicinė Kaziuko mugė, kovo 6 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio ir antro aukšto salėse, praėjo dideliu pasisekimu visais atžvilgiais. Joje gausiai dalyvavo visos trys mūsų visuomenės kartos — jaunoji, vidurinėji ir vyresnioji. Mugėje buvo daug skautiškų rankdarbių, lietuviški pietūs ir įvairių kitų valgių. Stėfos Subatienės su talkininkėmis gana gerai paruoštas vadinimė- lis, kurio dekoracijos, kostiumai, o ypač atlikėjų gana taisyklinga lietuvių kalba džiugino žiūrovus. Tokie vai- dinimėliai yra labai reikšmingi jaunosios kartos auklėjime ir ruošime lietuviškiems darbams. Tektų džiaugtis, jei skautai daž- niau pasirodytų su tokiais vai- dinimais, ypač įvairių tautinių švenčių ir minėjimų programose. Sruoštas vaidinimėlis rodo, kad tai galima padaryti, jei tik yra kam tuo rūpintis. P.V.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi- mų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt., nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
248-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympe 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
„Valandos pagal susitarimą“

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGE
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

GOLGOTOS KRYŽIUS

Buvo viena šeima, kuri gyveno visiškai be religijos. Augino mergaitę, kuri nieko negirdėjo nei apie religijos tiesas, nei apie religijos simbolius. Bet ji buvo gabi mokykloje. Ji žinojo net ir aritmetikos visus veiksmus, suprato, kas yra pliusas ir minusas. Kartą dėl įdomumo motina nusivedė ją į bažnyčią. Mergaitė viską stebėjo. Pamačiusi ant altoriaus kryžių, ji palinko į motiną ir tyliai paklausė: „Mamyte, kodėl ten ant stalo stovi pliuso ženklas?“ Ji visiškai nesuvokė kryžiaus reikšmės, jai tik priminė pliusą.

Didžiosios savaitės proga ir pareiga išsiginčyti, ar mums kryžius reiškia ką nors, ar mes išsiginčijame į atpirkimo prasmę, ar mes kada širdyje išgirstame Kristaus žodį nuo kryžiaus.

Šv. Tomas Akvinietis, kurio filosofija dominavo beveik septynis šimtmečius katalikų bažnyčioje, kartą besistebėdamas savo bendralaikio šv. Bonaventūro mokslu, paklausė, iš kokių knygų jis sėmė savo išmintį. Šv. Bonaventūras parodė kryžių ir pratarė: „Štai šaltinis, iš kurio aš gaunu išmintį. Aš skelbiu Nukryžiuotąjį“.

Didžioji savaitė kiekvienam yra reikalas išmokyti skaityti iš tos kryžiaus knygos, kad ta dieviškos kančios auka, kurią atvedė mylinti Kristaus širdis, būtų prasminga ir mums.

Kryžiaus kalba ypač svarbi lietuviams šiuo tautos kančių golgotos metu. Dienraštį „Drauge“ 1986 m. vasario 16 d. skaitydami, kad vyskupas Vincencas Brizgys yra gavęs iš Lietuvos tautinį audinį su jame išaustu sodybos meniško kryžiaus vaizdu ir įrašo: „Tu rymai nuo amžių mūsų kryžkele, rūpintojėli. Jei mes kančių verpetuose būsim, nepalik mūsų vienu“.

Mes jau žinome, kokie kančių verpetai supa daugelį okupuotos Lietuvos žmonių ir kaip jie įstengia kryžiuje rasti stiprybę ir atsparos ne tik nesužlugti, bet net energingai veikti, ginant tautą nuo tų, kurie ją kryžiuoja.

Prieš vienuolika metų – 1977 m. gegužės 28 dieną būrys lietuvių nešė kryžių, pasiryžę jį patatyti ant Kryžių kalno prie Meškiūčių. Su tais patatiniais ir religiniais pasiryžėjais buvo ir kunigas, kuris pamokslė sakė: „Kai pirmą kartą buvo susirinkę nešti kryžių ant to kalno, buvo susirinkę nedaug, o ir tas kalnas po sunaikinimo buvo visiškai tuščias. Šiandien mūsų jau daugiau ir kalnas ne tuščias. Turime jausti ypatingą dėkingumą Šv. Dvasiai, kad išaugino bičiulių šeimą iš mažyčio grūdėlio. Turime pagrindo didžiai džiaugtis prie kryžiaus, jį nešdami. Šitas ženklas įrodė mūsų pergalę... Atnešime į tą garbingą Kryžių kalną dar vieną kryžių, kaip ženklą, kad mūsų tauta dar nemirė, dar gyvuoja. Jis bus dargi ženklas, kad bedieviai komunistai dar negalės ant mūsų tautos kapo, supulto lietuvių krauju permirkusia žeme, šokti velniško savo šokio. Tos bedievių viltys neišsipildys, jų pastangos tuščios“.

Dabar vyksta labai sunkios grumtynės tarp ateistinio komunizmo, nesigėdinančio panaudoti net policines, diktatūras priemones, ir tarp dieviškai kilnios krikščionybės. Didžiosios savaitės kryžius tebūna mums mobilizacijos ženklas, kad nepasiliktume dvasinių dezertyrų eilėse, o švytėtume religiniu idealizmu ir veiklumu.

Kryžius yra mums akstinas jungtis su vergijos kryžių nešančia mūsų tauta, paskatas savanoriškai ir uoliai jungtis krikščionybės idealų skleidimo užmojin, bet taip pat ir savyje išugdyti tvirtą ištikimybę asmeniškame gyvenime eiti kryžiaus rodomu keliu. Tai bus mums ir laimingo susivienijimo su Kristumi amžinybėje viltis, o ir kasdienybėje galinga kiekviena parama. Prieš 60 metų Kauno katedroje prof. B. Česnys pasakė: „Jeigu kada gyvenime koks sunkus kryžius tave ims slėgti ir kasdienybės kelyje tu imsi svyruoti ji benešdamas, atremk savo kryžių į Kristaus kryžių ir bus lengviau“.

Isijautimas į Kristaus kryžių mus skatina asmeniškai persiminti Nukryžiuotojo mokslu, isijungti į jo mokslo skleidimą, įsipareigoti padėti sava tautai, einančiai sunkiu vergijos keliu, bet taip pat paskatins pamatyti gaires, kurias mums nurodo Nukryžiuotojo įsteigtoji Bažnyčia.

Kaip tik neseniai išgirdome Bažnyčios balsą: popiežius Jonas Paulius II 1987 m. gruodžio 30 d. išleido naują encikliką socialiais klausimais, pavadintą „Sollicitudo Rei Socialis“. Čia jis skatina susirūpinti dvasiniu ir moraliniu ugdymu, perspėja dėl naujų stambeldybės formų, kryptančių į garbinimą pinigų, klasės, technologijos ar kreivos ideologijos. Primena šeimos ir asmens teises, pasmerkia posūkius į terorizmą, pasisako prieš prievartą brukamą kieno pasaulėžiūrą ar ir gyvenio būdą.

Popiežius Jonas Paulius II persiėmęs socialinės gerovės mintimi, ypač vienaip ar kitaip nuskriaustais, skurdą kenčiančiais, kad enciklikoje net duoda užuominų, jei reikėtų brangius liturginius indus iškeisti į pagalbą ta reikalingiems, nereikia bijoti.

Gindamas pavienių žmonių pilietines teises ir socialinę gerovę, popiežius susirūpinęs prispaustu, suskurdusių kraštų likimu ir primena pareigą turtingiesiems, pažangesniems kraštams jų sunkumus pamatyti ir padėti. Jonas Paulius II apgailestauja, kad kai kuriuose kraštuose yra užslopinta ekonominė iniciatyva. Tų kraštų neišvairina, bet suprantama, kad tai komunistiniai. Ta teisė, skelbia popiežius, yra svarbi ne vien pavieniams, bet bendrai to krašto žmonių gerovei. Tokioje priepaudoje „vietoje privaco iniciatyvos atsiranda pasyvumas, priklausomumas, pavaldumas biurokratiniam aparatui, kuris pasilieka vienintelis įsakytos ir sprendimų darytojas, net ir savininkas visiškai visų gėrybių ir gamybos priemonių, kas labai panašu į tradicinį darbininkų-proletarų priklausomumą kapitalizme“.

Enciklikla yra stiprus pasisakymas prieš totalitarizmą ir galingas beteisio, skurstančio žmogaus gynimas. Tai Nukryžiuotojo įsteigto Bažnyčios dabarties šauksmas.

Atgailos ašaros, tos gailestio dukros, nuplauna nuodėmės dėmes.

Aukščiausia išmintis yra ši: joks laikas, pašvęstas darbui, nėra pražudytas.

Šv. Augustinas

POLITINIAI VEIKLOS UŽDAVINIAI

Vasario 16 – praeitis, dabartis, ateitis

Politinis darbas yra pagrindinis mūsų veiklos uždavinys.

Senoji karta savo uždavinius vykdė garbingai. Tautinį gajumą reiškė ne vien lietuviškai kalbėdama, bet steigdama parapijas, statydama bažnyčias ir lietuvių namus, klubus ir, su menku išsimokslinimu, organizuodama sveiką lietuvišką tautinį ir kultūrinį gyvenimą. Reikia džiaugtis, kad pastaraisiais metais ir pokario lietuviai stipriai sujudo. Lietuvos byla iškilo vyriausybės, parlamentuose, Europos valstybių konferencijose, Europos taryboje, įvairių kraštų televizijoje, radijuje ir spaudoje. Daugiausia dėmesio Lietuvai laimėjo Vatikanas ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Niekada Amerikos prezidentas Pabaltijo valstybių problemai neparodė tiek rimto dėmesio, kaip prezidentas Ronaldas Reaganas ir niekad joks kitas popiežius, kaip Jonas Paulius II. JAV Kongresas jau iš tradicijos buvo mums palankus. Net Valstybės departamentas, praėity atatuspėjęs, dabar pasirodė su pozityviais pareiškimais, ypač žmogaus teisių srityje. Darbo ir kovos našta nešė ne vien vadinamieji veiksniai, bet ir kitos didesnės ir mažesnės grupės ir net pavieniai asmenys.

Ateityje mes turime dirbti dar stipriau ir drąsiau, kad prabudę vakarai, ypač Europos valstybės, negrįžtų į senąjį letargą. Mums žūtūtinai reikia ieškoti europišką sprendimo tautinėms problemoms. Kasdien kalbama apie žmogaus laisvę – tas gerai, bet kodėl vis nutilima tautų laisvė? Ko mes, veiksniai ir neveiksniai, per keturiasdešimt Lietuvos nelaisvės metų dar nepajėgėme išvystyti – tai dar naus, koordinuoto veikimo. Mes neturime politinės doktrinos. Be White Plains deklaracijos, kuriai pritarė visi veiksniai, gyvename pareiškimais, atsisakimais ir rezoliucijomis, kurių daugelį daugelis taip greitai užmiršta, kaip greitai paskelbia.

Mes neturime aiškios, preciziškos politinės doktrinos, nustatančios mūsų santykius su Lietuva: su pavergta tauta (arba laisvais dvasioje pavergtos tautos sūnumis) iš vienos pusės, su okupantu – iš kitos. Dialogas su tauta privalomas, su pavergėju gali atsirasti reikalas. Mes neturime aiškių, visiems privalomų taisyklių ir niekas nežino, kuriuo keliu eiti, kaip elgtis. Todėl dažnai ir klaidžiojame. Tik kai išgirstame „nekalta“ apsilankančius mūsų tautiečius, liaupsinančius režiimą, kai išgirstame, kad toks ir toks Lietuvoje kalbėjosi su tokiais ir tokiais režimo tarnais ar pustrarniais, pradėdame jaudintis, ir kyla diskusinis karas, kuris prie aiškių išvadų nepriveda. Todėl, kad neturime politinės doktrinos, kuri normuotų mūsų santykius su kitais sovietų kontroliuojamais kraštais: kur imanoma, su jų pagrindžio atstovais ir būtinai su jų atstovais laisvajame pasauly. Komunistinė Vilniaus „Tiesa“ rašo, jog rytų vokiečiai nori Klaipėdos, o lenkų grupės norintios Vilniaus. Išvada – laikykites mūsų, rusų, mes esame jūsų vienintelis išganymas.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo signataras prof. Mykolas Biržiška, dar gyvas būdamas, tiek kartų mus prašė ir ragino glaudžiai bendradarbiauti su ukrainiečiais ir kitais artimesniais Lietuvos kaimynais – dirbti išvien, kovojant už Lietuvos išlaisvinimą. O čia iškyla ir aštri problema su žydais. Per mažai mes padarėme. Mes neturime politinės doktrinos, nustatančios mūsų bendradarbiavimo ryšį su tautomis valstybių, kuriose šiuo metu vyksta karas už laisvę ir už nepriklausomybę. Turimi mintyti Afganistaną ir Nikaragą. Atrodo, negalvojame ar nenorime suprasti, kad parama joms yra parama mums patiems.

Lietuviai neturime politinės doktrinos, kuri saistytų mūsų santykius su Jungtinėmis Tautomis ir tarptautinėmis institucijomis. Neturime sistemų, kuri nustatytų konkrečias veiklos gaires laisvuose kraštuose, siekiant kontaktų su Vakarų valstybių politinėmis partijomis, parlamentais ir vyriausybėmis. Neturime politinės doktrinos, kaip tvarkytis ir koordinuoti veiklą savo pačių tarpe: nei veiksmams jungti, nei jaunimui įkinkyti. Jaunimas turbūt niekad nesulauks rezistencinės veiklos vadovėlio, kuris juos motyvuotų politiniam darbui ir kovai. O jie yra idealistai, entuziastai, drąsūs jauni žmonės, nebija imtis rizikos. Galiausiai neturime doktrinos, kuri mus įgalintų galimai aktyviau naudoti pajėgiausią ir

vytautas a. dambava

mums prieinamą kovos ginklą – spaudą, televiziją, radiją, asmeninius kontaktus.

Tai nedovanotinos, neatleistinos klaidos. Neuzmirškime, kad šiandien ir Lietuvoje tautos kovotojai karinius ginklus pakeitė politinius – rezistencinius ginklus. Jų ginklu tapo pagrindžio spauda. Spauda tapo ir mūsų svarbiausiu efektyviu ginklu. Spaudos darba, žinau, sėkmingai vykdo lietuvių informacijos centras. Gal dievas duos, kad ateis diena, kada mes turėsime savo galingą propagandos centrą. Kalbant apie darbą kitataučių spaudoje, jau penkeri metai Venecueloje aš pats intensyviai dirbu šioje srityje. Kelias, patikėkite, yra sunkus, gal net labai sunkus. Pietų Amerikos kraštai yra Sovietų Sąjungos infiltruoti, o vyriausybės nenu-sikrato įsisaknijusio menkavertybės kompleksu, kuri priden-gia kritikavimu Jungtinių Amerikos Valstybių. Išskolinimas dešimtimis milijardų dolerių Amerikai padėtį pablogina. Sovietai tą išnaudoja. Nemalonu buvo neseniai klausytis sovietų vadinamų parlamentarų pareiškimų, kad sovietų Sąjungos santykiai su Venecuela „nebegali būti geresni“. Tokie dalykai dedasi laisvoje, demokratinėje Venecueloje, kur rinkimuose kairysis blokas ir komunistai nesurenka nė 10% visų balsų.

Tenka dirbti ir kairiųjų infiltruotose ar net kontroliuojamuose dienraščiuose – dirbti, kovoti ir laimėti.

Ir šiais metais Lietuvos krikščionybės jubiliejaus proga jūs rinkotės į katedras, o mes su kardinolu Lebrun tai perdavėme iš studijos per du televizijos kanalus visam kraštui. Tos programos žiūrėjo ir klausėsi kokie šeši milijonai Venecuelos gyventojų. Kodėl per televiziją? – jūs galite lengvai suprasti.

Tik šitaip po ilgo ir įtempto darbo, po šimtu straipsnių spaudoje Lietuva tapo mažne kiekvienai šeimai pažįstamas žodis Venecueloje. Mūsų kolonija yra labai maža. Planuojame veiklą taip, kad nereikėtų parodyti iš karto didelio skaičiaus lietuvių, o vis dėlto tautinių ir religinių manifestacijų proga sudaryti įspūdį, kad Venecueloje kas kelintas žmogus yra lietuvis. Tai, žinoma, propagandos technika, ir mes esame priversti ją galimai rafinučiau naudoti.

Kun. F. Kelpšas, Šv. Kryžiaus ligoninės kapelionas, išteikia žymenį Juliet Kowalski už savanoriškai paaugutus 15 tūkstančių valandų ligoniams.

Kun. F. Kelpšas, Šv. Kryžiaus ligoninės kapelionas, išteikia žymenį Juliet Kowalski už savanoriškai paaugutus 15 tūkstančių valandų ligoniams.

Mūsų žingsniai gal smulkučiai, bet, kaip Jeffersonas sake, kitus daug laiko ir nervų suėdančius niekniekius. Visi visomis išgalėmis turime siekti, kad prezidentas Reaganas, prieš palikdamas Baltuosius rūmus, padarytų mums didžiausią patarnavimą: asmeniškai žodžiu išskeltų Lietuvos problemą Gorbaciovui. Tuo būdu prezidentas Reaganas liktų žymiausia asmenybe Lietuvos pokario istorijoje.

Prisimenu a. a. šviesaus vyskupo Prano Brazio minties paskatintas įsipareigojimą, kuris nereikalauja nei pinigų, nei fizinės aukos, nei daug laiko. Tai tikinčiųjų lietuvių pareiga melstis už persekiojamą ir dėl savo gyvatos kovojančią tautą. Tegu sau šajposi netikintieji, – rašė vyskupas Brazys, – jog malda Lietuvos neišgelbėsime. Kristus neklydo sakdamas: „Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite ir rasite, belskite ir bus jums atidaryta“.

Vienintelė maldos sąlyga yra tikėti. Šventas Paulius sako, kad Dievą mylintiems... viskas išeina į gera. Vyskupas pastebi, jog mūsų malda bus nenuoširdi, jeigu mes patys nesistengtume savo tautai nelaimėje padėti. To reikalauja paprasta artimo meilė.

Lietuvos vadavimo darbas yra didelis, sunkus ir sudėtingas. Niekados nebus per daug darbininkų. Visi turime sutilpti. O kai visi dirbsime, kiekvienas jam prieinamu būdu, tada atrodys juokingos kalbos ir paiki ginčai apie veiksmus, organizacijas, primatą, darbo nepasidalinimą, skaldymąsi ir kitus daug laiko ir nervų suėdančius niekniekius. Visi visomis išgalėmis turime siekti, kad prezidentas Reaganas, prieš palikdamas Baltuosius rūmus, padarytų mums didžiausią patarnavimą: asmeniškai žodžiu išskeltų Lietuvos problemą Gorbaciovui. Tuo būdu prezidentas Reaganas liktų žymiausia asmenybe Lietuvos pokario istorijoje.

Prisimenu a. a. šviesaus vyskupo Prano Brazio minties paskatintas įsipareigojimą, kuris nereikalauja nei pinigų, nei fizinės aukos, nei daug laiko. Tai tikinčiųjų lietuvių pareiga melstis už persekiojamą ir dėl savo gyvatos kovojančią tautą. Tegu sau šajposi netikintieji, – rašė vyskupas Brazys, – jog malda Lietuvos neišgelbėsime. Kristus neklydo sakdamas: „Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite ir rasite, belskite ir bus jums atidaryta“.

Vienintelė maldos sąlyga yra tikėti. Šventas Paulius sako, kad Dievą mylintiems... viskas išeina į gera. Vyskupas pastebi, jog mūsų malda bus nenuoširdi, jeigu mes patys nesistengtume savo tautai nelaimėje padėti. To reikalauja paprasta artimo meilė.

Lietuvos vadavimo darbas yra didelis, sunkus ir sudėtingas. Niekados nebus per daug darbininkų. Visi turime sutilpti. O kai visi dirbsime, kiekvienas jam prieinamu būdu, tada atrodys juokingos kalbos ir paiki ginčai apie veiksmus,

organizacijas, primatą, darbo nepasidalinimą, skaldymąsi ir kitus daug laiko ir nervų suėdančius niekniekius. Visi visomis išgalėmis turime siekti, kad prezidentas Reaganas, prieš palikdamas Baltuosius rūmus, padarytų mums didžiausią patarnavimą: asmeniškai žodžiu išskeltų Lietuvos problemą Gorbaciovui. Tuo būdu prezidentas Reaganas liktų žymiausia asmenybe Lietuvos pokario istorijoje.

Prisimenu a. a. šviesaus vyskupo Prano Brazio minties paskatintas įsipareigojimą, kuris nereikalauja nei pinigų, nei fizinės aukos, nei daug laiko. Tai tikinčiųjų lietuvių pareiga melstis už persekiojamą ir dėl savo gyvatos kovojančią tautą. Tegu sau šajposi netikintieji, – rašė vyskupas Brazys, – jog malda Lietuvos neišgelbėsime. Kristus neklydo sakdamas: „Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite ir rasite, belskite ir bus jums atidaryta“.

Vienintelė maldos sąlyga yra tikėti. Šventas Paulius sako, kad Dievą mylintiems... viskas išeina į gera. Vyskupas pastebi, jog mūsų malda bus nenuoširdi, jeigu mes patys nesistengtume savo tautai nelaimėje padėti. To reikalauja paprasta artimo meilė.

Lietuvos vadavimo darbas yra didelis, sunkus ir sudėtingas. Niekados nebus per daug darbininkų. Visi turime sutilpti. O kai visi dirbsime, kiekvienas jam prieinamu būdu, tada atrodys juokingos kalbos ir paiki ginčai apie veiksmus,

DANGORAIŽIO ŠEŠĖLIS

P. MELNIKAS

Romanas

72

Pietuose, netoli Dallas ir Houston nulėkęs, Dobilas rado tą susapnuotą vietą. Rado ištisus palapinių ir motorizuotų karavanų miestelius, kurių gyventojai – daugiausia bedarbiai iš šiaurės. Tūkstančiai čia privažiavo. Su vaikais, su žmonomis. Įsitaisė dirbo prie laikinų statybos, benzino ar kitų kuro darbų.

Jie pykino vietines švietimo administracijas, nes nemokėdami mokesčių leido vaikus į mokyklas. Jie virdavo lauke, draugiškai šūkavo vienas kitam, dalinosi naujienomis apie maistą ir darbą, keliaudami vis ten, kur yra kiek darbo. Jie greit susipaikavo kaip čigonai, gyveno kaip klajokliai, be telefono ir dažnai be vonios.

Dobilas susidomėjo jais. Neturėdamas nei palapinės, nei priekabos prie mašinos miegojimui, užkalbino kelis:

– Ar yra, kur čia galėčiau nakčiai pernaktuoti? Bevaikė šeimą jam rado nakvynę pas vieną techniką ir kitą dieną darbą prie statybų.

– Architektas? – stebėjosi linguodamas galva dešimtininkas, paduodamas Dobilui sunkų kastuvą.

Lyg atsiprašydamas, Dobilas jam šyptelejo ir iki vakaro kasė, grandė duobes pamatams ir įsivėrdelnuose pūsles. Su diegančiais pečiais ir linkstančiom

kojom vakare jis parsivilkio su visais į karavanų miestelį.

Kiek juokėsi visi, kai iš bendro puodo užvalges pupų košės, aikštelėje prie laužo Dobilas, liūliuojamas armonikos ir šokamų pasitupolių, užmigo ir techniko buvo parvilktas į guolį.

Kitą rytą nepabudo. Juokais šalto vandens stikline užplabė, šoko ir pradėjo rengtis. Užkandęs lėkė vėl į darbą. Tik po kelių savaitių nesikultusio ir įdegusio nebuvo galima jo atskirti nuo darbininkų grioviuose ir prie statybos aparatų. Kaip paukštis grūdėlius, taip Dobilas priprato „lesti“ įvairius darbus, kur tik jie atsiradavo. Žinios apie tokius darbus ėjo iš lūpų į lūpas, ir jis imdavo bet ką, nes jie ilgai netrukdavo.

Vis rašydavo Marytei ir pasiųsdavo pinigų. Kartais jautėsi labai vienišas be jos, gyvenęs diena iš dienos, lyg nerealiam, prieš tai neišsivaizduojamame ir sau neleistiname sapne. Egzistavo, keiksdamą su visais, kad taip turėjo gyventi, bet geriau dar nieko neišgalvojo.

Reikėjo priprasti gyventi ir suktis mažoje techniko treilerio erdvėje ir, išgirdus gandą apie kokį darbą, tuojau pat judėti. Naujoje vietoje griebdavo viešo telefono ir Marytei tuoj pranešdavo kur apsisėjęs.

– Čigone, tu čigone, – ji sakydavo. – Už ką mus baudžia Dievas?

– Čia tūkstančiai tokių su manim. Geri, paslaugūs ir gana linksmi žmonės. Matytum, gal ir tau patiktų.

– Pasiilgau tavęs. Miegų kartais ir nesudėdau akių. – Paklausk, gal Prūsas ką suostė ten pas jus. Bet čia kol kas jam reikėjo verstis čigono gyvenimu.

Jis stebėjosi, kad pietuose buvo tiek statybų, kai šiaurėje bendrovės bankrutuodavo arba keldavosi į pietus. Mokesčiai bendrovėms, aišku, čia buvo mažesni ir nebuvo stiprių darbininkų unių. Tik karštas, drėgnas ir limpantis oras prie to nepriratusius kankino.

Per dieną kasdamas duobes, Dobilas nežmoniškaip praktikuodavo, bet įdėgas kaip burokas jautėsi sveikas ir linksmas. Net žmonės dažnai atrodė čia geresni, lyg saulės spindulių ir žabarus išdeginti ir nerūpestingi. Ir jų legendiškos klastos neteko dar matyti, išskyrus mažmožius.

Naktia Dobilas su techniku matė vagiamas statybos medžiagas, vyrus lendantčius į daržovių laukus, nešančius ir slepiančius tuos turtus ir prie kelių pardavinėjančius. Taip darė ir technikas, kai neturėjo darbo, kelis kartus ir Dobilas su juo nuėjo, kad bent pomiciorais ir apelsiniais priklistų užrąžintą pilvą. Bet gavęs darbą neturėjo tam drąsos, o pavargęs – nė jėgų. Dienos metu juk tuose laukuose madavdavo prievaidas su šautuvais, palydinčius ir darbą nelegalius, iš Meksikos per sieną atėjusius darbininkus.

Čia irgi buvo įvairaus išnaudojimo, mokojo menkas algas, bet jam reikėjo šiaip bei taip verstis, nes kitur buvo blogiau.

Kai technikai vakare kiek pasiskųsdavo, tas stengėsi jį nuraminti.

– Gal norite važiuoti į Aliaską? Ir ten privažavo. Rastum didesnius atlyginimus, bet oras ir žiema ten tokia atšiauri. Viską palikęs vėl grįžtum. Čia rojus.

– Bet man reikia pinigų. Žmonai vis siunčiu. (Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

VIENU ŠVIU DU
ZUKIAI...„Laisvės Varpo“
sukaktvinis koncertas
Bostone

Paprastai vengiama kelias sukaktis jungti į vieną jau vien dėl to, kad renginių programos nebūtų perkrautos kalbomis ir nusipelnusiųjų garbinimu. Mat tokiais atvejais svečiai pavargsta ir dažnai nebeprisimena, kas buvo pasakyta... „Laisvės Varpo“ radijo programos vedėjas Petras Vištinis šauningai sulaužė šią tariamą taisyklę, kai sekmadienį, kovo 13-tą So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje suruošė dvigubą minėjimą: jo vedamos programos 34 metų ir finansinės institucijos Lietuvių Fondo 25 metų sukaktį minėjimus. Sekmadienio renginys, įskaitant meninę programą, užtruko tik arti 2 valandas. Tai savotiškas rekordas. Kaip atrodo Vištinis nepaiso ir kai kurių prietarų: juk daugeliui tryliktoji diena nešanti nelaimes...

Pradėdamas koncertą, Petras Vištinis spėjo, jog minėjimas bus be ilgų kalbų. Jis savo žodį išlaikė. Gausi publika — net 300 svečių, suvažiuosiu net iš tolimesnių vietovių, kaip Brocktono, Cape Cado ir kitur, — suprantama, savo dėmesį buvo sutelkę į koncerto programą, kurią atliko du iškilūs solistai: bosas Ričardas Daunoras atvėjęs iš Vakarų Vokietijos, ir sopranas Birutė Vizgirdienė iš tolimesnių Californijos. Jiems akompanavo vietinė pažiba: jaunas pianistas dr. Saulius Cibas.

Pirmoji koncerto dalis buvo skirta lietuvių kompozitoriams, kurių tarpe Stasys Šimkus. Jo atlikto net keturios kompozicijos, o antroje dalyje buvo tarptautinio garso kompozitoriai: Chopinas, Puccini, Giordano, Rossini, Gounod ir Verdi, įterpiant porą lietuvių kompozitorių: Gudauskienę, Apeikytę ir Balį Dvarioną.

Solistai Vizgirdienė ir Daunoras programą pradėjo Olekos duetu „Anoj pusėj Nemunelio“. Po to Daunoras solo padainavo Dvariono, Olekos ir Žigaičio kompozicijas. Ypač publikos katūčių susilaukė Olekos „Ein meškins“, originali, šmaikščiai sudainuota daina. Vizgirdienė solo sudainavo Gaubo, Kačanausko ir Šimkaus dainas, o Daunoras pirmąją programos dalį užbaigė trimis Stasio Šimkaus dainomis, jų tarpe populiaria „Kur bakūžė samanota“.

Vištinis, pažadėdamas taupyti laiką, pertraukos nedarė, tą laiką jis skyrė abiejų sukaktių paminėjimui.

Antroje koncerto dalį Birutė Vizgirdienė pradėjo ištrauka iš G. Gudauskienės operetės „Aldona“ apie mergaitę ir žvejį. Toliau ji solo padainavo, Apeikytės „Romansą“ ir Chopino — „Ruduo“. Solistai savo dainavimu užburė publiką, susilaukdami didelių aplo-dysmentų. Dėl laikinai sutrikusios šildymo sistemos salė buvo pernelyg šalta: daugelis svečių sėdėjo su paltais ar kailiniais. Tačiau kai publika įsismagino ir ėmė stipriau bei ilgiau ploti — mačiau, kaip daugelis svečių niro iš savo šiltos aprangos. Ypač publika įsismagino, kai Daunoras su dideliu įsijautimu atliko Fiesco ariją iš Verdžio operos „Simon Boccanegra“, o po to Don Bazilio ariją iš Rossinio „Sevilijos kirpėjo“. Daunoro puikiai valdomas bosas taip pagavo klausytojus, jog ir santūrus svečiai savo plojimus palydėjo skandavimais: Bravo, bravo, biss, biss...

Viešnia iš Californijos savo solo dalį užbaigė trimis arijomis, kurių viena buvo apie Vilnių iš Balio Dvariono operos „Dalia“, greičiausia čia pirmą kartą girdima. Vizgirdienė, matyti, pagauta bendros nuotaikos, savo arijas iš Puccinio „Toskos“ ir Gounod „Romeo ir Julijos“ atliko nuostabiai šauniai ir subtiliai. Ir jai publika nesigailejo katūčių, bisavimo.

Kai solistai užbaigė koncertą duetu, publika lyg netikėjo, kad jau baigta. Vedėjas Vištinis solistams padėjo už jų aukšto lygio koncertą, o rengėjų atstovai programos atlikėjus Vizgirdienę, Daunorą ir pianistą Cibą apdovanojo gelėmis. Ričardas Daunoras, kaip publika spėjo, gavo geriausią dovaną: jam prie švarko atlapo gėlytę prisegė jo mažametė dukrelė, atvykus Amerikon su tėvais iš Vakarų Vokietijos.

Minimos sukaktys, paryškintos koncerto programos knygu-tėje ir koncerto pertraukai skirtu laiku, kada Petras Vištinis pareiškė, jog apie „Laisvės Varpą“ nėra reikalo ilgai kalbėti, nes jo atliekamas darbas yra visiems labai gerai žinomas, o dėl Lietuvių Fondo sukakties jis pabrėžė, jog to fondo vienas svarbiausių uždavinių — tai stipendijos gabiam ir veikliam mūsų jaunimui. Supažindindamas koncerto dalyvius su Lietuvių Fondo stipendininkų atstovais, jis pakvietė studentę Ramoną Steponavičiūtę iš Chicago, kuri gražiai, taisyklingai lietuvių kalba dėkojo Lietuvių Fondo vadovybei ir visiems fondo rėmėjams už sudaromas sąlygas lietuvių jaunimui siekti mokslo ir ruoštis ateities lietuviškam darbui. Vien pernai stipendijos išmokėta arti 52,000 dolerių. Iš viso ligi šiol suteikta daugiau negu 200 stipendijų 260,000 dolerių bendrai sumai. Šiais metais švietimo, visuomeninei, kultūrinei ir mokslo veiklai bus paskirstyta daugiau negu ketvirtis milijono dolerių. Tai procentai, kuriuos fondas gauna už pagrindinį kapitalą, laikomą Lietuvos atstatymui, kai ji atgaus laisvę.

Antroju jaunimo atstovu buvo iškilusias Lietuvių Fondo stipendininkas Antanas Kulbis iš Brocktono, studijuojas filmų meną. Mokslo užbaigimui jis dabar suka trumpo metražo kino filmą apie Geležinį vilką. Jis pabrėžė, kad Lietuvių Fondo stipendija jam padės sėkmingai užbaigti studijas ir dar stipriau įsijungti į lietuvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą.

Minėjimu koncertu siekta užbaigti Lietuvių Fondui ketvirtą milijoną dolerių. Tas tikslas pasiektas. Ketvirtą milijoną užbaigimui reikėjo 75,279 dolerių, o minėjimo koncerte sudaryta 113,475 doleriai, taigi, penktas milijonas pradėtas stambia 38,196 dol. suma. Didžiausią staigmeną visiems sudarė dr. Eduardo Jansono, Lietuvių Fondo atstovo Cape Code, atvežtas ir įteiktas 110,000 dolerių čekis. Tai Marrijos ir Felikso Mandeikių, gyvenusių Cape Code, pomirtinis palikimas Lietuvių Fondui jaunimo stipendijoms. Jų testamentą vykdytoju buvo dr. Eduardo Jansonas. Minėjimo koncerto rengėjai ir dalyviai karštais plojimais išreiškė padėką Mandeikiams už jų dosnumą mokslus einančiam mūsų jaunimui ir džiaugsmą ketvirtą milijoną dolerių sudarymu. Įskaitant ankstyvesnį Mandeikių įnašą, dabar jų stipendijų fonde yra 150,000 dol. Kiti įnašai yra: Friedos ir Jono Šuopio iš Brocktono — 2,000 dol., Henriko Čepo iš Reading — 500 dol., Juozo ir Anelės Januš-

Po „Laisvės Varpo“ koncerto Bostone. Iš k.: pianistas dr. Saulius Cibas, sol. Birutė Vizgirdienė, operos solistas Ričardas Daunoras su dukrele Rūta ir „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Vištinis. Nuotr. K. Daugelos

kevičių iš Cape Codo — 250 dol., Aldonos Andriusienės iš Dorchesterio — 200 dol., dr. Juozo ir Onos Girnių iš So. Bostono, Kazio ir Birutės Bačanskų iš Dorchesterio, o taip pat Stasio Liepo iš So. Bostono po 100 dol., Antano Mažiulio iš So. Bostono ir Paul Stabinskų iš Attleboro — po 50 dol.; Algio ir Glorijos Adomkaičių iš Milono 25 doleriai. Vajus tebevykdomas toliau.

„Laisvės Varpo“ surengtas minėjimas-koncertas Bostone su dviem iškiliais solistais ir ketvirtą milijoną dolerių užbaigimu Lietuvių Fondui dar ilgai liks prisiminimuose, kaip pavizdys, ką galima padaryti, jeigu tik nestinga noro ir ryžto.

Man atrodo, kad lietuviškos radijo programos Amerikoje yra tapusios lyg kokiais kultūriniais-informaciniais centrais, kurių mums gali pavydėti net stambesnės etninės grupės Amerikoje. Tų mūsų radijo programų dėka lietuviai turi galimybę išgirsti lietuviškojo gyvenimo aktualijas ir įvairias žinias, pasiklausyti lietuviškos muzikos, o taip pat susilaukti tokių reikšmingų renginių, kaip įvykęs „Laisvės Varpo“ minėjimas-koncertas. Todėl lietuviškos radijo programos ir jų vedėjai nusipelnė išskirtinos lietuvių visuomenės pagarbos ir tinkamos paramos.

A. P.

KETURIŲ MILIJONŲ
UŽBAIGIMAS

Vien gero koncerto suorganizavimas yra reikšmingas darbas. Jis dar reikšmingesnis, kai tokių koncertų atliekamas ir kitas svarbus uždavinys. Taip atsitiko „Laisvės Varpo“ kovo 13 d. koncertą. Jame užbaigtas Lietuvių Fondui ketvirtas milijonas ir pradėtas penktas milijonas dolerių. Tai aukštai iškelė Bostono lietuvių, kurie plačiai žinomi savo iniciatyva ir įvairių lietuviškų darbų puoselėjimu.

1988 METAI — GERIAUSIAS LAIKAS APLANKYTI LIETUVĄ!

1988 METŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ
TVARKARASTIS

TOUR NO.	TOUR COST	DEPART USA	ARRIVE MOSCOW	MOSCOW VILNIUS	VILNIUS MOSCOW	HELSINKI NEW YORK	ITINERARY
LI-881	\$2,175.00	MAY 24	MAY 25	MAY 27	JUNE 31	JUNE 11	2 Nights Moscow, 15 Nights Vilnius
LI-882	\$1,975.00	JUNE 14	JUNE 15	JUNE 17	JUNE 27	JUNE 28	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-883	\$1,975.00	JULY 12	JULY 13	JULY 15	JULY 25	JULY 26	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-884	\$1,975.00	AUGUST 16	AUGUST 17	AUGUST 19	AUGUST 29	AUGUST 30	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-885	\$1,975.00	SEPT 06	SEPT 07	SEPT 09	SEPT 19	SEPT 20	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki

Jei norite pasikviesti gimines iš Lietuvos aplankyti JAV ar Kanadą, dabar yra geriausias laikas. Nauji valdžios potvarkiai ryšium su giminių iškvietimu bei leidimu jiems lankytis užsienyje, yra žymiai palengvinti. Kreipkitės į mus, pasiūsisime smulkia informaciją.

Spalvotam lankstinukui ir tolimesnei informacijai gauti, skambinkite „tollfree“ arba rašykite:

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.
501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212) 972-0200

TOLL FREE
1-800-835-6688

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

LIGHT MAINTENANCE

(Must Speak English)
Keep equipment running, lift trucks, cranes, odds
& ends in building.
L.S.I. Steel Processing
4444 S. Kildare, Chicago
Call 254-7500 for appt.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už
apdrauktą nuo ugnies ir automobilio pas
mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 Wes' 95th Street
Tel. — GA 4-8754

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937

Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dir-
bu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuo-
ju ir sąžiningai.

555-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąži-
ningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
8529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI

PATARNAUJAME PIRKIME

BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainojame jūsų nuosa-
vybę, taip pat pristatysim pagal paei-
davimą, sąrašą parduodamų namų jūsų
ieškojimo apylinkėse, mieste ar priemies-
ty. Suinteresuoti prašau skambinti ar
užeit pas

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski
767-0600

First
Republic
Realty, Inc.

VALDA PAŠKUS

TURIME PIRKŲJŲ, REIKIA NAMŲ!
Suinteresuoti nuosavybės pirkimu ar
pardavimu, prašau nedelsiant skambinti
šiais telefonais:

499-2912 857-1187

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreipkitės į Hermis Deckys

Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.

Kalbėti lietuviškai

Putnamo seselių
1988 stovyklų
kalendorius
VERMONT'e

Lietuviškai kalbantiems — mergaitėms/berniukams
nuo 7-16 metų — liepos 10-24 d.

Piknikas Putname — liepos 24 d.

Stovykla šeimoms — liepos 24-30 d.

Anglų kalba — lietuvių kilmės vaikams
nuo 7-16 metų — liepos 31-rugp. 13 d.

Studentams — nuo 17-24 metų — ilgas savaitgalis prieš
studijas — rugp. 25-28 d.

Informacijai kreiptis: NERINGA, Rt 21, Putnam,
Ct 06260.

DRAUGE GAUNAMI
NAUJAUSI LEIDINIAI

DIEVAS IR TĖVYNĖ. Nr. 2. kun. A. Yliaus apy- braiža. Lietuvos pagrindinio spauda. 55 psl.	\$4.00
DIEVAS IR TĖVYNĖ, rinktinė rezistentinės te- mos. Lietuvos pagrindinio spauda. 75 psl.	\$5.00
ASMUO IR ISTORIJA, mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Maceina. 92 psl.	\$4.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. Nr. 8. 527 psl.	\$10.00
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS 1918-1940. Bronius Po- vilaitis. 367 psl.	\$18.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, sudarė J. Andrius	\$6.00
KRIKŠČIONIS IR ŠIANDIENA, mūsų idėjos da- barties šviesoje. Ant. Paškus. 173 psl.	\$5.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas. D. Mackailienė. 324 psl.	\$10.50
NAIKINAMIEJI. Politinio kalinio pasakojimai. Ava Saudargienė. 224 psl.	\$9.00
ATOLAS — KORALŲ SALA, romanas. Jurgis Gliuda. 271 psl.	\$9.00
LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS. Stasys Yla. 180 psl.	\$20.00
SUKILIMAS, LIETUVOS SUVERENUMUI AT- STATYTI. Kazys Škipra. 583 psl.	\$25.00

LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS. Stasys Yla.
180 psl. \$20.00

SUKILIMAS, LIETUVOS SUVERENUMUI AT-
STATYTI. Kazys Škipra. 583 psl. \$25.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti,
užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir per-
siuntimo išlaidos.

**1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003**

APLINK MUS

x Dr. Petras Kisieliū kalbės apie prof. dr. J. Meškauską kaip žmogų ir daktarą akademijoje-vakarieneje, kuri yra rengiama Jaunimo centro didžiojoje salėje balandžio 9 d., šeštadienį.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, per Velykas su solistais giedos ypatingas šv. Mišias 5 val. ryte per Prisikėlimo iškilmes ir 10:30 val. dieną iškilmingose lietuviškose šv. Mišiose.

x Vytautas Kamantas su žmona Gražina buvo atvykęs į Chicago dalyvauti Lietuvių Fondo suvažiavime šeštadienį, kovo 26 d. Jis kaip PLB pirmininkas vadovavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos posėdžiui sekmadienį, kovo 27 d. Pirmadienį Gražina ir Vytautas Kamantai aplankė „Draugą“ ir pasitarė su redakcija apie Kultūros kongresą ir PLB seimą.

x Studentai kviečiami atvykti į vėlyvinius šokius sekmadienį, balandžio 3 d., 8 val. vak. Jaunimo centre, gros „Gintaro“ orkestras. Atsiveskite ir draugus.

x Vyrėsiųjų lietuvių centro Seklyčioje balandžio 3 d., Vėlykų sekmadienį, 9 val. ryto bus Vėlykų pusryčiai. Norintieji pusrūpinti dalyvauti prasmės registruoti iš anksto.

x Nijolės Nausėdienės nuotrauka margučius marginant idėta „Chicago Sun-Times“. Aprašymas ir nuotrauka užima visa puslapį sekmadienio, kovo 27 d., laidoje.

x Gražina Kamantienė, LB Grand Rapids apylinkės pirmininkė, buvo nuvykusi į Washingtoną, kur susitiko su Michigano valstijos senatorium Donald Riegle. Apytuvių vardu senatori už jo rūpestį ir pastangas paimti okupuotos Lietuvos disidentams.

x Lietuvos Dukterys maloniai kviečia į jų ruošiamą Pavasari balių, įvyksiantį balandžio 30 d., 7 v. v. Jaunimo centre. Svečių lauks idomi programa, puikios vaišės, gausūs laimikiai. Stalų rezervuoti dr. jos būstinėje, 2735 W. 71 St., kasdien 10-2 val. Tel. 925-3211. (sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytis Lietuvosninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Jėzuitų koplyčioje Vėlykų ryte per 10:15 val. šv. Mišias giedos sol. Laima Stepaitytė. Per 11:15 val. šv. Mišias smuikuos smuikininkai Povilas ir Vanda Matiukai. Prie vargonų bus muz. Manigirdas Motekaitis.

x Akademikų skautų uždaro rekolekcijos vyks kovo 31 - balandžio 2 d. Jaunimo centro kavinėje. Rekolekcijas ves kun. R. Sakalis iš Maine valstijos. Rekolekcijų pradžia kovo 31 d. 7 val. vak. Balandžio 1 d. — 7 val. vak., o balandžio 2 d. — 6 val. vak. bus klausomos išpažintys, aukojamos šv. Mišios. Po pamaldų — susibūrimas prie vėlykino stalo. Visi akademikai ir jų šeimos prašomi dalyvauti. Dalyvaujame uniformuoti. Rekolekcijų koordinatore — fil. J. Kerelienė.

x Dariaus Girėno liuanistinėje mokykloje Didįjį šeštadienį pamokų nebus. Mokiniai pamokoms vėl renkasi šeštadienį, balandžio 9 d., 9 val. ryto.

x Dr. M. Vygantas, Winnetka, Ill., žinomas didelis lietuviškos veiklos ir žodžio remėjas, „Draugo“ nuolatinis garbės prenumeratorius, pratęsė prenumerata ir pridėjo 290 dol. auką. Dr. M. Vygantui už gražią paramą savai spaudai tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x G. Lapėnas, Deltona, Fla., užprenumeravo „Draugą“ vieneriems metams naujakuriams Jonui ir Vilijai Žmuidžiams, isikūrusiems Chicagoje. Labai aciu.

x Kaz. Jonynas, St. Grigaliūnas, A. Kuprys, Morkučienė, Pranas Litvinskas, Bronius Misevičius, A. Gverzdys, Andrius Petkevičius, Stasys Mockus, Anelė Jurgelaitis, S. Galdikas, Danguolė Varnienė, Norbertas Olšauskas, August Poškus, E. Sinsinas, P. Jančiukas, R. Banionis, Juozas Jurksaitis, Elena Gečas, J. Kriaučiūnas, Liuda Kulikauskas, Ramutis Rūbas, Marija Ci vienė, Henrikas Idzelis, Ona uditis, Vladas Staškus, pradedami „Draugo“ prenumerata, kiekvienas atsuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalėdorių. Labai dėkojame.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus parduotuvėje (6500 S. Pulaski Rd., tel. 582-6500) galima gauti daug dovanų Vėlykoms: margučių, liet. lėlių, žaislų ir daug kt. Meniško darbo kristalo ir gintaro išdirbiniai parduodami su 10% nuolaida. (sk.)

x Perku automobilius ir kitas prekes jūsų giminėms Lietuvoje. Tarpininkauju nebrangiai. Pasitikrinkite. Lydėsi pirmą grupę balandžio 24 d. Siunčiu siuntinius, kargu į Lietuvą. Parūpinu stereo, video aparatūrą. Giminėms iškviesti patarnavimas nemokamas. Skambinkite rytais 7-9 val., vakarais iki 9 val. ir šešt., sekmd. (312) 430-4145. Rašykite: Romas Pukštys, 9040 S. Roberts, Hickory Hills, Ill. 60457. (sk.)

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Ištigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalas nuosavybių apskaituotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti! (sk.)

x Lietuvių respublikonų Illinois lygos metinis atžymėjimų banketas Lietuvių Tautiniuose namuose ruošiamas balandžio 24 d. 4 val. p.p. Šimtiniam banketui bus pagerbti dr. Ferdinandas Kaunas, ilgametis lietuvių respublikonų veikėjas ir visuomenininkas, veikli lygos valdybos narė Regina Andrijauskienė ir Jolita Kriaučiūnaitė.

x Kun. Hanso Dumpio iškilmingas įvesdinimas „Tėviškės“ lietuvių evangelikų liuteronų parapijos bažnyčioje bus per Atvelykį, balandžio 10 d., 10:30 val. ryto. Įvesdinimo apeigoms vadovaus kun. Jonas Juozapaitis, lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčios išėjimoje prezidentas. Dalyvaus Chicago Metropolitan evang. liuteronų sinodo vyskupas atstovas kun. Kenneth Steuman ir kiti kunigai. Pamokslą sakys kun. Alg. Žilinskas iš Toronto. Giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Astos Šepetytės. Vargonuos muz. Arūnas Kaminskas. Parapijos moterų draugija ruošiasi pavašinti visus iškilmų dalyvius. Visi parapičiai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

x George Truksnis, Rockford, Ill., lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumerata 1988 metams su visa šimtaine. G. Truksnį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio tariaime nuoširdų aciu.

x Sniegulė ir Juozas Masiliūai, Elmhurst, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumerata 1988 metams su priedais: „Siunčiame „Draugo“ prenumeratorius naujinimą ir 25 dol. auką a.a. dr. Irenos Kyrienės prisiminimui“. Nuširdus aciu.

x Petras Žolynas, Chicago, Ill., artimas „Draugo“ kaimynas, rėmėjas, lankėsi „Draugo“ administracijoje, pratęsė prenumerata 1988 metams ir dar pridėjo 25 dol. auką. P. Žolyną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Antanas Liudžius iš Chicago, Ill., parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratęsė prenumerata vieneriems metams. A. Liudžių skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787. (sk.)

x Organizuojama kelionė autobusu į Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seimą, kuris įvyks Daytona Beach, Fl. iš Chicago išvykstame gegužės 19 d., grįžtame gegužės 24 d. Kviečiame seimo atstovai, dalyviai ir draugai prisijungti prie šios kelionės. Registruotis pas Vidą Jonušienę, Amber Travel Service, tel.: 312-448-7420. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk.)

x Ieškoma raštinės tarnautoja pas gydytoją. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas. Skambinti 471-3300 darbo dienomis, 9:30 v. ryto - 4 v. p.p. (sk.)

x Reikia šeiminių. Skubiai! Kambarys ar butelis, visais išlaikymas ir geras atlyginimas. Automobilis naudojimu. Skambinti: 312-257-7484. (sk.)

x Išnuomojamas kambarys su pilnu išlaikymu asmeniui, nesugebančiam apsiarnauti. Skambinti: 471-9213. (sk.)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Jonas Minelga

PAVASARĖJANT

Išskleisk, žibuokle, žiedą,
Pabudus beržynėly.
Dangaus keliu atrieda
Saulutė motinėly.

Girdėjom čilbant strazdą,
Tą mielą sodo sveči.
Pietų vėjelis plazda,
Šiurena, pokštus kretia.

Upeliais plaukia ledas.
Jie rūstūs, taškos putom.
Rytoj gėlių paradas —
Mergės lelijom, rūtom...

Padangėj gervės klykia.
Na man suprast jų ryžtą;
Šiltus kraštus palikę
Į tėviškę sugrįžta.

LIETUVA TĖVYNĖ MŪSŲ

Mano tėveliai man papasakojo, kad Lietuva yra nedidelis kraštas, bet didingas, nes turėjo dažnai kovoti prieš milžiniškus priešus: totorius, rusus, vokiečius ir kitus. Vienu metu Lietuva buvo didžiausias kraštas iš visų. Lietuva yra jauniausia bažnyčios dukra Europoje, o dabar viena iš ištikimiausių Lietuvos didvyrių ir didvyrės kovoja už tikėjimą ir žmogaus teises.

Lietuva turi seniausią kalbą, gražiausią gintarą pasaulyje. Taip pat dailiausius tautinius kostiumus, skaniausius grybus, žaliausius miškus ir didžiausią smėlio kopas Europoje. Yra sakoma, kad lietuvaitės yra gražiausios mergaitės pasaulyje.

Lina Sidrytė,
K. Donelaičio lit. m-los mokinė

IS MAMOS PASAKOJIMU

Mano mama gimė karo metu. Mano mamos mama gyveno dešimt metų Amerikoje prie Jurginės. Ji labai pasiilgo savo kaimo lietuvių ir grįžo į Lietuvą. Tada prasidėjo karas. Mano močiutė vėl norėjo grįžti į Ameriką.

Vieną rytą atvažiavo rusų sunkvežimiai ir pasakė, kad vežame patikrinti dokumentų į Ameriką. Mama aprenge mano mamą gražia suknele, nes pagalto, kad išleis į Ameriką. Tada rusai nuvežė į kažkokį pastatą. Ten pastatė visus prieš sienos ir liepė mamos tėvui atsisakyti pilietybės, jei to nepadarys, tuojau visus sušaudos. Tėvas neatsisakė, tai jį primušė ir visus įmetė į traukinį.

Traukinyje buvo labai šalta. Niekas nedavė maisto. Rusai neleidė nieko pasiimti. Mamos tėvas sušalo ir mirė, o jauniausias iššoko iš traukinio irėjo į Lietuvą. Lietuvoje tada buvo

Dainuojame iš knygos.

Lietuva Tėvynė mūsų.

Piešė Lina Sidrytė,
K. Donelaičio lit. m-los mokinė.

ruduo. Jis valgė uogas ir grybus. Kol pasiekė Lietuvą jo drabužiai visai suplyšo — liko tik keli skudurėliai.

Vienas vyras pasakojo mano mamos mamai, kad prie jų namo miške kažkas šaudė. Mama užaugo Rusijoje. Jos vienuolikos metų sesutė buvo kalėjime už politiką.

Irma Perednyte,
Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los 8 sk. mokinė
(„Mūsų žingsniai“)

KATINAS PUPA

Pupa gyveno pilyje. Ta pilyje buvo Lietuvoje prie Baltijos jūros. Katinas Pupa vaikštinėjo visur pilyje. Jo butas buvo labai didelis. Jis turėjo žmoną Pupytę ir tris vaikučius — pupučius. Jis edė tuna žuvis ir peles. Diena praleisdavo lauke visur slankiodamas. Kartą katinas Pupa pamatė dvi gyvates ir abi pagavo. Gaila, kad katinas neturėjo mašinos, negalėjo jų nuvežti į zoologijos sodą. Jis tas gyvates įmetė į jūrą. Baltijos jūroje gyvatės negyvena, jos abi ten žuvo.

Karina Turnerytė,
Dariaus Girėno lit. m-los 4 sk. mokinė

GALVOSŪKIO NR. 101 ATSAKYMAS

Palanga.

GALVOSŪKIO NR. 102 ATSAKYMAS

Netinka šiai grupei pingvinas, nes jis vienintelis iš visų paukščių, čia nupieštų, negali skristi.

GALVOSŪKIO NR. 103 ATSAKYMAS

Visos trys linijos yra vienodo ilgumo.

GALVOSŪKIO NR. 104 ATSAKYMAI

1) Ažuolo vaisiai vadinasi gilemis. Lietuvoje iš jų darydavo kavą. 2) Ažuolo lapai karpyti. 3) Ažuolo mediena yra labai kieta. 4) Gražų azuolų parką turi Kau-no miestas. 5) Panašūs į briedžius yra elniai. Jie gyvena šiaurėje. 6) Briedžio nagai yra skelti, jo kojos panašios į karvės kojas. 7) Briedžiai minta žolę, bet labiausiai mėgsta jaunus medžių ūgius. 8) Briedis ginasi pirmutinėmis kojomis, o kartais ir ragais.

Jaunų azuolų lapai išbūna nenukritę per žiemą. Tik, žinoma, jie nežaliuoja, o yra pageltę. Žiemos vėjai pamažu juos nudrasko.

GALVOSŪKIO NR. 105 ATSAKYMAS

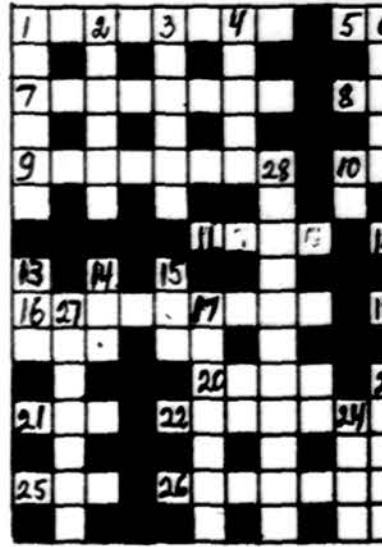
Padauginę 37 iš 3 ir jų kartotinių, gauname labai idomius skaičius: 111, 222, 333, 444, 555, 666, 777 ir t.t.

GALVOSŪKIS NR. 121

(Žiūrėkite piešinį) Ūkininkas laikė septynis gyvulius. Kad jie tarp savęs nesižeistų, ūkininkas užtvėrė tris tvoras ir juos vienas nuo kito atskyrė. Kaip ūkininkas padarė? Jums nereikės tvorų tverti, tik pieštuku išvesti tris linijas, kad kiekvienas gyvulus tarp tvorų būtų po vieną. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 122

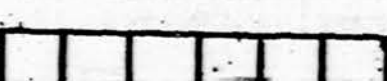

Skersai: 1) Lietuvos gyven-tojas. 5) Veismažodžio būti esamojo laiko trečias asmuo. 7)

lėjimas — tarptautinis žodis. 8) Lotyniško Mišių užbaigimo pirmas žodis. 9) Knygos viršus (kitu žodžiu). 10) Indo auselė (be nosinės). 11) Klausiamasis įvardis. 12) Jaustukas. 16) Skolinamų pinigų uždarbio terminas. 18) Asmeninis įvardis moteriškos giminės trečias asmuo. 20) Vanduo pro nepilnai užsuktą kraną... 23) Parodomasis įvardis moteriškos giminės. 21) Kai prašoma ko nors daugiau. 22) Tam tikro gyvenimo ivykio atžymėjimas. 25) Dengiamoji kūno dalis. 26) Mazgas gali būti surištas ir... Žemyn: 1) Visada eina, niekada nesustoja. 2) Neturtingas žmogus, kuris prašo išmaldos. 3) Siauras bėgančio vandens ruožas. 4) Naujai išarta dirva. 6) Vežimo ar automobilio dalis. 13) Mergaitės vardas. 14) Sutrumpintas kolei. 15) Trijų žodžių prievaismis, kuris reiškia ne daugiau kaip, nieko kito kaip. 17) Netiesą sakyti. 19) Priklauso arkliams (būdvardis). 23) Parodomasis įvardis vyriškos giminės. 24) Tėvo ar motinos sesuo. 27) Kitu žodžiu išreikštas noras. 28) Žmogus atvykęs iš svetimos šalies. (V.M.)

Už tikslų šio kryžiažodžio išsprendimą skiriama 10 taškų. Jei pasitaikys klaidų, bus tik 5 t.

GALVOSŪKIS NR. 1/3

(Žiūrėkite brėžinį) Į šiuos šešis langelius įrašykite skaitvardį „penkiolika“. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 124

Ugnyje yra toks daiktas, kuris nesusyla ir nesudega. Kas tas per daiktas? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 125

Žiemą būnu, pavasarį pražvū. Jei vieną raidę nubrauksi, O kitą pamainysi, Ką gausi, pati pamatysi. Jei atspėsi tu mane, Naktį aplankysiu aš tave. (M. Merkevičius) (5 taškai)

KONKURSO REZULTATAI

Praėjusių metų vasarą buvo paskelbtas konkursas. Spausdinta lietuviškos pasakos su įvairiais uždaviniais: žodyno aiškinimas, patarlių paaiškinimas, gramatikos taisyklės. Žemiau surašyti konkurso dalyviai aktyviai dalyvavo konkurse, nepraleido nė vieno uždavinio ir visus atliko labai gerai, todėl visiems skiriamos vienos premijos po 50 dol. Viena konkursantė ne visus uždavinius atliko ir tik trumpą laiką dalyvavo konkurse, jai skiriama 10 dol.

Štai dalyviai sąrašas:
1) Edvyna Valkiūnaitė (50). 2) Jonas Valkiūnas (50). 3) Vaiva Vygantaitė (50). 4) Aida Bulytė (50). 5) Zigmās H. Woodward (50). 6) Laura Lapšytė (10).
Dėkoju visiems konkursantams už kantrybę, nes konkursai skirti pinigai gauti visai neseniai. Visų konkursantų vardu dėkoju Lietuvai Fondui už stiprinimą mūsų jaunųjų kūrybinių pajėgų.
Redaktorius.